

BÁTHORY ZSIGMOND FEJEDELEM «UDVARI LOVASSÁGA».

A kismartoni főlevéltár — «*Regestum Equitum aulicorum pro XIX. januarii. Anno 1596.*» czímen — egy latin nyelvű fizetési lajstromot őriz,¹⁾ melyből Báthory Zsigmond testőr-lovasságának fő- és altisztjeit valamint udvarnépének egy részét alább névszerint ismerjük meg.

Az e lajstromon elszámolt összegekre nézve meg kell jegyzennem, hogy azok hópénzül értendők.

Nemcsak Erdélyben, de széles Magyarországon mindenütt két forint volt ez idétt a gyalog, s három forint a lovas katonának hópénze.

Gubasóczy Boldizsár az esztergomi főkáptalan garam-szentbenedeki várőrségét szintígy díjazta 1602-ben. Számadás-könyvében hónapról-hónapra előfordúl a huszonkét gyalog várőr, két forintjával, a hat lovas, három forintjával, s az egy Jónás bombardarius öt forintjával.

A nádor fizető mestere még harmadfél évtized múlva is két forintot számol el egy-egy gyalog, és három forintot egy lovas katonának hópénze fejében.²⁾

Megint húsz évvel utóbb a királyi magyar hadak lovasai már öt forint hópénzt élveznek.

¹⁾ *Fasc. G. Reposit. 77.*

²⁾ 1627-ben a nádori kék gyalogszászad «hadnagyának fizetése minden óra, inasával együtt, 14 forint. Ezen kívül két lovára esztendőn át 52 frt. Az első tizedesnek egy óra 4 frt. A többi tizedeseknek, zászlótartónak és dobosnak három-három forintja jár. A száz legénynek pedig két forintja és ruhája». *Kismartoni főlevéltár. Rep. 64.*

Ennyiről ad nyugtatványt Földváry Miklós ezredes is 1645 július 30-án. Saját ezredesi hópénze háromszáz forinttal, nyolcz kapitányáé fejenként ötven forinttal, a vicekapitányoké egyenként huszonöt, *minden lovasé pedig öt forinttal*, azonkívül a zászlótartó, strázsamester, és trombitás még külön öt-öt forinttal szerepel a havi nyugták során. — 16 főtiszt, 14 altiszt, 4 trombitás és 804 lovasból álló egész ezredének személyi járandósága 4990 forintra rúgott havonkint.¹⁾

Lássuk már most az erdélyi fejedelem udvari lovasságának lajstromát.

A) *Számadás az udvari lovag urak 1596. január 19-iki fizetéséről :*

I. Nagyságos Jósika István urnak személye fizetésén kívül 100 lovasra 300 frt. Nagys. Kornis Gáspár urnak személye fizetésén kívül 100 lovasra 300 frt. Nagys. Apafy Miklós urnak személye fizetésével együtt 100 lovasra 354 frt 54. Nagys. Thörök István urnak személye fizetésével együtt 100 lovasra 390 frt 90. Nagys. Gyulafy László urnak személye fizetésével együtt 100 lovasra 345 frt 45. Nagys. Csáky István urnak személye fizetésével együtt 100 lovasra 354 frt 54. Bes György urnak, személye fizetésével 100 lovasra 354 frt 54. Sennyey Miklós urnak, személye fizetésével 80 lovasra 276 frt 36. Király Albert urnak, személye fizetésével 50 lovasra 200 frt. Sibrik Gáspár urnak, szem. fizetésével 50 lovasra 204 frt 54. Szelestey János urnak, személye fizetésével 50 lovasra 204 frt 54. Palatics György urnak, személye fizetésével 40 lovasra 147 frt 27. Székely Moizes urnak, személye fizetésével együtt 40 lovasra 138 frt 18. Havasaly Balázs urnak, személye fizetésével együtt 32 lovasra 123 frt 27, Sennyey Pongrácz urnak, személye fizetésével együtt 25 lovasra 75 frt. Összesen : 1067 lovasra 3769 frt 13.

II. Huszár Péter 25 lovasra 102 frt 27. Bogáty Menyhért 25 lovasra 93 frt 18. Keglewith Péter 25 lovasra 102 frt 27. Csomortányi Tamás 25 lovasra 97 frt 72. Nagy Ferencz 20 lovasra 82 frt 27. Barbély György 16 lovasra 75 frt. Tholdy István 16 lovasra 75

¹⁾ L. ugyanott: «*Miscellanea*».

frt 22. Bodonyi István 16 lovasra 75 frt 22. Hallér Gábor 16 lovasra 75 frt 22. Géczy Ferencz 16 lovasra 66 frt 18. Kátay György 16 lovasra 66 frt 18. Vitéz Ferencz 16 lovasra 66 frt 18. Farkas György 16 lovasra 66 frt 18. Balogh Ferencz 16 lovasra 66 frt 18. Erdélyi Miklós 16 lovasra 66 frt 18. Szemere Mihály 16 lovasra 48 frt. Kowachóczy János 12 lovasra 54 frt 18. Vitéz Miklós 12 lovasra 54 frt 18. Machkássy Ferencz 12 lovasra 54 frt 18. Vkutiwit István 12 lovasra 54 frt 18. Aykay Péter 12 lovasra 54 frt 18. Vyrakassy Márton 12 lovasra 54 frt 18. Folyt Gábor 12 lovasra 54 frt 18. Besseney István 12 lovasra 49 frt 63. Nagy Léway János 12 lovasra 49 frt 63. Összesen 404 lovasra 1701 frt 98.

III. Bornemisza István 12 lovasra 54 frt 18. Postelnyk Radul (In Moldavia periit.)¹⁾ Isoo András 12 lovasra 36 frt. Albert deák 10 lovasra 52 frt 68. Palásty György 10 lovasra 48 frt 18. Perusith Máté 10 lovasra 48 frt 18. Erdélyi Bálint 10 lovasra 48 frt 18. Matius Tamás 10 lovasra 43 frt 63. Petky István 10 lovasra 43 frt 63. Báthory Zsigmond 10 lovasra 39 frt 9. Ribiczey Albert 10 lovasra 39 frt 9. Feöldessy Gáspár 10 lovasra 36 frt 81. Zawor Fridrik (Circa 14 jan. mortuus est).²⁾ Bakó Dániel 8 lovasra 37 frt 63. Thury Márton 8 lovasra 37 frt 9. Kamuthy Farkas 8 lovasra 35 frt 36. Gyulay Balázs 8 lovasra 33 frt 9. Radák András 8 lovasra 33 frt 9. Nagy Zádory Ferencz 8 lovasra 31 frt 27. Keresztessy Pál 8 lovasra 29 frt 45. Nagy László 8 lovasra 27 frt 63. Becz Tamás 8 lovasra 33 frt 9. Egry György 8 frt 29 frt 45. Horváth Kristóf (In mense decembr. mortuus est).³⁾ Tomboth István 7 lovasra 21 frt. Rákóczy János 7 lovasra 21 frt. Összesen 208 lovasra 857 frt 80.

IV. Topay Gábor (In Moldavia periit.)¹⁾ Teke György 6 lovasra 27 frt 9. Dely Ferencz 6 lovasra 18 frt. Horváth János 6 lovasra 18 frt. Nyakazó János 6 lovasra 27 frt 9. Bornemisza Gáspár 6 lovasra 27 frt 9. Bornemisza István 6 lovasra 27 frt 9. Butkay Péter 6 lovasra 22 frt 54. Kerekes Balázs 6 lovasra 22 frt 54.

¹⁾ Moldvában elveszett.

²⁾ Január 14-ike körül meghalt.

³⁾ Deczemberben meghalt.

Baladfy István 6 lovasra 27 frt 9. Petky Farkas 6 lovasra 27 frt 9. Galaczy István 6 lovasra 22 frt 54. Cseh Péter 6 lovasra 22 frt 54. Cseity Izsák 6 lovasra 22 frt 54. Berendy János 6 lovasra 18 frt. Lipóth János 6 lovasra 18 frt. Sitkey György 6 lovasra 18 frt. Báthory Gáspár 6 lovasra 18 frt. Gáspár deák 6 lovasra 18 frt. Hoggay András 6 lovasra 18 frt. Iklódy Ferencz 6 lovasra 23 frt 45. Szalazdy Dániel 6 lovasra 27 frt 9. Komlóssy Sebestyén 6 lovasra 22 frt 54. Balogh Máté 6 lovasra 22 frt 54. Bálint deák 6 lovasra 18 frt. Összesen 144 lovasra 533 frt 86.

V. Fejérváry Miklós 5 lovasra 15 frt. Horwáth György 5 lovasra 17 frt 27. Deszpoth Márk 5 lovasra 17 frt 27. Keöwér Ferencz 5 lovasra 18 frt 63. Nagy Máté 5 lovasra 18 frt 63. Thamásfalwy Boldizsár 5 lovasra 18 frt. Király Pál 5 lovasra 15 frt. Fánchy Ferencz (mense isto dimissus est).¹⁾ Dobek Tóbiás 5 lovasra 15 frt. Galiczky Szaniszló 5 lovasra 20 frt. Simay Gáspár 5 lovasra 20 frt. Komoróczky Lukács 4 lovasra 20 frt. Rác Mihály zászló-tartó 4 lovasra 16 frt. Rátonyi Ferencz zászló-tartó 4 lovasra 16 frt. Szálláspataky László 4 lovasra 16 frt. Dewecsery Péter 4 lovasra 16 frt. Somogyi Tamás 4 lovasra 15 frt 33. Rác István 4 lovasra 15 frt 63. Palosy Gáspár 4 lovasra 15 frt 63. Moré János 4 lovasra 15 frt 63. Iwankuith János 4 lovasra 12 frt. Ambrus deák 4 lovasra 12 frt. Kozma Mátyás 4 lovasra 12 frt. Morgonday Lukács 4 lovasra 12 frt. Bogáty Imre 4 lovasra 12 frt. Összesen 106 lovasra 381 frt 41.

VI. Székely Péter 4 lovasra 12 frt. Kowách György 4 lovasra 12 frt. Rác János 4 lovasra 12 frt. Peterdy Ferencz 4 lovasra 12 frt. Csanády András 4 lovasra 12 frt. Ivankuith Lázár 4 lovasra 12 frt. Feketeh György 4 lovasra 12 frt. Muszqua Gergely 4 lovasra 12 frt. Szombatfalvi Benedek 4 lovasra 12 frt. Félegyházy Mihály 4 lovasra (In mense Xbr. mortuus est).²⁾ Tamás deák 4 lovasra 12 frt. Sarmaságy Elek 3 lovasra 12 frt. Arokháty Gáspár 3 lovasra 12 frt. Erdőhegyi András 3 lovasra 12 frt. Makay János 3 lovasra 12 frt. Nagy János 3 lovasra 12 frt. Horváth Márton 3 lovasra 9 frt. Rác Zsigmond 3 lovasra 9 frt. Mezey Mihály 3 lo-

¹⁾ Ebben a hónapban elbocsáttatott.

²⁾ Deczemberben meghalt.

vasra 9 frt. Donáth Gergely 3 lovasra 9 frt. Cicero István 3 lovasra 9 frt. Rác Pál 3 lovasra 9 frt. Apáthy Pál 3 lovasra 9 frt. Nagy Ferencz 3 lovasra 9 frt. Összesen 83 lovasra 252 frt.

VII. Szabó Mihály 3 lovasra 9 frt. Szirmay Miklós 3 lovasra 9 frt. Veres Péter 3 lovasra 9 frt. Szépp István 3 lovasra 9 frt. Gálfy István 3 lovasra 9 frt. Karáchon Mihály — lovasra — frt. Bánk István 2 lovasra 8 frt. Ciugalliu Scipio 2 lovasra 8 frt. Borházy György 2 lovasra 8 frt. Barbély Demeter 2 lovasra 8 frt. Apaffy István 2 lovasra 6 frt. Illyey Miklós 2 lovasra 6 frt. Kowáchy János 2 lovasra 6 frt. Huszár Gáspár 2 lovasra 6 frt. Gallin Márton 2 lovasra 6 frt. Bescsky István 2 lovasra 6 frt. Thömördy István 2 lovasra 6 frt. Bagotay Miklós 2 lovasra 6 frt. Rheödy Miklós 1 lovasra 6 frt. Mihály trombitás 3 lovasra 12 frt. Ferencz trombitás 2 lovasra 10 frt 54. Demeter trombitás 2 lovasra 9 frt. János lengyel trombitás 2 lovasra 9 frt. György trombitás 2 lovasra 8 frt. Gergely trombitás 1 lovasra 6 frt. Összesen 52 lovasra 185 frt 54.

VIII. Tóth János trombitás 1 lovasra 6 frt. Gergely trombitás 1 lovasra 4 frt. András trombitás 1 lovasra 4 frt. Mihály dobos 5 frt. György dobos 5 frt. Tamás dobos 5 frt. Jakab fullajtár 5 frt. Márton fullajtár 3 frt. János fullajtár 3 frt. Radul fullajtár 3 frt. Összesen 3 lovas 43 frt.

Vadászok: Polyák Márton 3 frt 30. Vinczy Márton 2 frt.

Item: Perneszy István úrnak 50 frt.

Összes létszáma az udvari lovasságnak: 2067.

Fizetésök, Perneszy István úrnak és a vadászoknak fizetésével együtt 7807 frt 2.

B) Számadás a fejedelem állandó udvari személyzete felől.

Lovászmester: Belló György úr 12 lovasra 54 frt 18.

Pohárnok: Homonnay László úr 16 lovasra 66 frt 18.

Főasztalnokok: Hanway György 10 lovasra 43 frt 63. Lázár Ferencz 10 lovasra 43 frt 63.

Asztalnokok: Perneszy Gábor 6 lovasra 23 frt 45. More Mihály 6 lovasra 23 frt 45. Makray Lőrincz 6 lovasra 23 frt 45. Peteó Ferencz 6 lovasra 23 frt 45. Kálnaky János 6 lovasra 23 frt 45. Sarmaságy István 6 lovasra 23 frt 45. Petky János 6 lovasra 23 frt

45. Kabos István 6 lovasra 23 frt 45. Somogyi János 6 lovasra 23 frt 45. Domonyi Pál 6 lovasra 23 frt 45. Makay Márton 6 lovasra 23 frt 45. Összesen 114 lovasra 465 frt 57.

A fejedelmi asztal étkefogói: Ravazdy János 5 lovasra 17 frt 27. Zichy Ráfáel 5 lovasra 17 frt 27. Barbély András 5 lovasra 17 frt 27. Kemény István 5 lovasra 17 frt 27. Kis János 5 lovasra 17 frt 27. Sarmaságy Zsigmond 5 lovasra 17 frt 27. Kerey Balázs 5 lovasra 17 frt 17. Hathalmy György 5 lovasra 17 frt 27. Joó Pál 5 lovasra 17 frt 27. Torma András 5 lovasra 17 frt 27. Deseöffy János 5 lovasra 17 frt 27.

Főbb étkefogók: Alya Farkas 2 lovasra 6 frt. Kasztrucz István.

Vice pohárnok: Romany Miklós 5 lovasra 20 frt 45. Pohárnok Ferencz 3 frt 63. Geörgy Illés 2 frt 27. Összesen 62 lovasra 236 frt 32.

Futárok: Egerwáry János 4 lovasra 16 frt. Hajóssy Pál 4 lovasra 16 frt. Szilágyi Mihály 4 lovasra 16 frt. Kedey Tamás 4 lovasra 16 frt. Vkesnith János 4 lovasra 16 frt. Tassy Miklós 4 lovasra 16 frt. Csakor Péter 4 lovasra 16 frt. Szilwásy István 4 lovasra 16 frt. Horwáth György 4 lovasra 16 frt.

Asztalnokok és apródok szolgálói: More János, asztalnokok szolgálója 3 frt. Horwáth György, apródok szolgálója 2 frt. Összesen 36 lovasra 149 frt.

Az állandó udvari lovasság létszáma: 212. Fizetésök teszen 850 frt 89.

Főösszege a fejedelem udvari lovasságának: 2279. Fizetésök teszen 8,657 frt 91.

Dr. MERÉNYI LAJOS.